

Vormsi vald: suuruselt väike, vaimult suur

Eestis on hulganisti kauneid kohti, kus võib olla mõnus elada, kuid üks nendest paikadest eristub teistest oma maagilise võlu ja unikaalsuse poolest – tere tulemast Vormsile! See imeilus saar Läänemere sopis pakub oma elanikele nii rahulikku pelgupaika kui ka rohkesti tegutsemisvõimalusi. Vormsi valla südameasi on kokkuhoidva kogukonna hoidmine, võimalikult mitmekesiste kultuuri- ja meelelahutusürituste korraldamine ning kohaliku elu igakülgne edendamine.

Elu Vormsil pakub idüllilist vaikust lopsaka looduse keskel. Samas on saarel olemas kõik tänapäevased teenused ja tingimused nii eluks kui töötamiseks, mida on võimalik ühildada maalaaduse rahuliku tempoga. Kuigi saarel on elanikke vaid alla 500, on Vormsil olemas kõik tänapäevased teenused ning kultuuri- ja seltsielu vahavad võimsalt kui paljudes tihedamalt asustatud paikades. Saarel on võimalik oma huvidega tegeleda nii lastel, täiskasvanutel kui ka eakatel.

Lihnte elu lumava looduse keskel

Vormsi üheks suurimaks väärtuseks on sealne looduskeskkond, mis on mitmekesine ja liigirohke. Looduse rüpes õpitakse märkamatu tundma tuule suunda ja tabatakse, kuidas see igapäevaelu mõjutab. Vormsil on hoolimata saare territooriumi väiksusest 14 küla, mis on kõik veidi erineva iseloomuga ja kus elavad inimesed tunnevad ja toetavad teineteist.

Vormsil ei ole haruldus näha metsloomi oma hoovis uudistamas ning metsas ja rannas kohtab erinevaid taime- ja linnuliike. Saare metsad on marja- ja seenerikkad ning kohaliku eluga käivad kaasas ka põlised kalapüügitraditsioonid. Koostöös kogukonnaga on hoitud avatuna rannad ja metsarajad, mis oma metsikuses pakuvad võimalusi seiklemiseks ja looduse keskel aja maha võtmiseks.

Saare elanikud saavad nautida tänapäeva elustiili haruldast kooslust – rahulikku ja

kogukondlikku igapäevaelu tempo looduse keskel vürtsitab tihedat praamiühendust. Lähedus Haapsaluga annab võimaluse kiireks ja mugavaks asjaajamiseks mandril, kui seda vaja on. Vormsi saarel pingutatakse pidevalt üha paremate tingimuste loomiseks ning paljudele on loodud võimalused ka kaugtöö tegemiseks.

Rannarootsi pärand on au sees

Vormsil on sajandite pikkune ajalugu. Kunagi oli saar Rannarootsi asula ning kuni Teise Maailmasõjani elasid Vormsil rootslased, suhteliselt suletud kogukonnas. Ka täna on küladel ja taludel enamjaolt rootsipäraseid nimesid, aga rannarootsi pärand avaldub paljuski ka selles, millised on maastikud, vaated ja külasüdamad. Valla pooleks sihi on see eripära hoida ja väärtustada. Üheks eriliseks sündmuseks peetakse Vormsi saarel Olavipäeva, mis on Vormsi kiriku pühaku nimepäev. Vormsi Püha Olavi kirik pühitseti just samal päeval, 29. juulil 1990 ja sellest saadik tähistatakse Olavipäeva igal aastal. Oluline sündmus toob kokku nii tänase kui endise rootslaste kogukonna järeltulijad.

Hoolitsetakse nii laste ja noorte kui ka eakate eest

Elu pisikesel Vormsi saarel võib võrrelda Astrid Lindgreni kirjeldatud idüllilise Bullerby´ga, kus lapsed saavad kasvada turvalises keskkonnas kauni looduse keskel. Saarel on olemas lasteaed ja põhikool, ning asjaolu, et õpilasi on seal vähem kui

suurtes linnades, annab võimaluse pöörata tähelepanu igaiühle, kes seda vajab.

Kohalikku haridusellu on põimitud hulgaliselt põnevaid sündmusi, mis hoiavad koduloolisi teadmisi ja loodusaridust au sees. Näiteks on Vormsi saarel traditsiooniks saanud, et käsitöötundide raames valmistavad tüdrukud pea terve komplekti rahvarõivaid, mida kooli lõpetajad ka emadepäeva tähistamisel tutvustavad.

Põhikoolist asuvad lapsed edasi õppima mandrile - enamasti Haapsallu või Noarootsi, aga mõned ka kaugemale. Selleks, et see muutus ei oleks perele liigselt kulukas, pakub vald haridustoetusi. Igakuine toetus aitab katta kodust eemal õppimisega seotud kulud ja saare üliõpilastel on võimalus ka stipendiumile - nii heade õpitulemuste ettenägemisel kui ka siis, kui uurimistöös keskendutakse Vormsiga seotud teemale, mis aitab saare tegemistele ja arengule kaasa.

Ka huviringide poolest teeb väike Vormsi saar nii mõnelegi mandri suurkoolile silmad ette - lastel on võimalik tegeleda judoga, noored õpivad traditsioonilist talharpa mängu ja koos käib tüdrukute show-tantsu trupp. Selleks, et lastel ja noortel oleksid olemas kõik võimalused oma huvide ja annete arendamiseks, toetab Vormsi vald noorte osalemist nii saarel kui mandril korraldatavates huviringides ja trennides. Toetust on võimalik taodelda ka võistlustest, konkurssidest ja laagritest osa võtmiseks, et ühegi

FOTOD: KADRILILVES

Vormsi koolimaja

FOTO: VORMSI VALD

Egon ja Kristi Erkmann

Meie jaoks Vormsi on lugu. Loo südameks on meile vana vormsirootslaste talu, milles peegeldub justkui kogu Vormsi - vaatamiseks ja olemiseks kaunis, argiselt ja elamiseks aga ellujäämisküsimusi tekitav. Ja kuigi meil on üks jalg saarel ja teine mandril, on Vormsi alati mõtteis. Sest Vormsi lugu on elav, kestev ja uue tulevikuiga.

tu saab Vormsi Rahvamajas või kirikus nautida muusikakontserte ja saare erinevates paikades kunstinautusi ning filmiõhtuid. Sama aktiivselt lahutatakse meelt ka iseseks - aastakümneid on saare elanikud koos käinud rahvatantsurühmas ning traditsiooniliste käsitööoskuste arendamiseks korraldab saare käsitööselt huvilistele kursusi.

Aktiivselt tegutsevad veel nii Naiskodukaitse, Merepäaste Selts kui Jahiselts. Vormsi Kraami nime all tegutsev ühing toob kokku kõik need, kes kohaliku toorainet hinnata oskavad ning koos korraldatakse taluturgusid.

Kogukonna südameks on kool, mis kõiksugusteks ettevõtmisteks toob kokku erinevad põlvkonnad. Täiskasvanutele pakub enesetäiendamise võimalusi kord kuus toimuv Saareülikool, kus erinevaid valdkondi avavad külalislektorid nii kaugel kui lähedal. Viimastel aastatel on saanud traditsiooniks igakülgset mälumänguõhtud ning kogukonna õhtusöögid. Suvel toimub Vormsil kodukohvikute päev, kus saare elanikudavad koduhoovide külalistele ja säravad oma kokandusoskustega.

Saarele oma elu sisseeadmine tähendab seda, et igaüks on osa kogukonnast - perekonnad on kõik tihedalt seotud oma igapäevaste tegemistega. Lopsaka looduse keskel saavad lapsed kasvada ühtses ja kokkuhoidvas keskkonnas ning igas vanuses elanikele leidub saarel meelepärasteid huvitegevusi või kursusi.

Karina ja Andreas Viks

Otsustasime kolida Vormsile, et proovida teistsugust elu teises kogukonnas. Ka laste jaoks tundus, ja siamaani arvame, et Vormsil on turvaline ja kodusem keskkond ning kõik on looduslähedasem. Rohkem rahu ja vähem stressi. Sellises väikeses kogukonnas hakkad sa ühel hetkel ennast eriti hästi ja koduselt tundma, sest kõik on nagu oma küla/tänavana inimesed, kellega teretad. Vormsil on nii palju võimalusi, mida saab ära kasutada, kui olla piisavalt ettevõtlik ja koostööaltis. Kahe aasta jooksul oleme tegeleunud turismindusega ja võtnud vastu erinevaid väljakutseid, mida on Vormsi meile pakunud. Ja kui aus olla, siis võimalusi on isegi rohkem kui arvasime.

lapse unistused ei peaks jääma pere majanduslike võimete taha. Lapsed ja noored on vala üheks prioriteediks, et piiratud keskkonnas oleksid tagatud mitmekesised võimalused igaühe annetega tegelemiseks.

Kuigi suur rõhk on saarel laste ja noorte heaolul, ei jää nende kõrval unarusse ka vanemad inimesed. Koduhooldusteenus annab eakatele võimaluse elada võimalikult pikalt saare peal ja oma koduses keskkonnas. Koos käiakse ka Vormsi pensionäride seltsingu korraldatavatel lõunatel ning ja vallavaltsus kutsub kord kuus eakaid Hõbekohvikusse. Samuti on saare pikaajalise traditsiooniks ühiste väljasõitude korraldamine ja iga-aastane eakate jõulupidu.

Kogukond annab vaba aja veetmisele sisu

Vaba aja veetmise võimalusi on väikesel Vormsi saarel rohkem kui küll. Väga peetakse lugu meelelahutusest, kunstist ja muusikast ning seetõttu

VORMSI